

**Deelname ECN aan CEN/TC335 WG1
'Terminology, Descriptions
and Definitions of Solid Biofuels'**

openbare versie

A.R. Boersma

Revisies		
A	Concept versie juli 2003	
B	Definitieve versie november 2003	
Opgesteld door: A.R. Boersma	Goedgekeurd/vrijgegeven door: H.J. Veringa	ECN Biomassa
Geverifieerd door: J. Beesteheerde		

COLOFON EWAB-EINDRAPPORT

Projectnummer: 355100/4510

Dit onderzoek is uitgevoerd in het kader van het programma Energiewinning uit Afval en Biomassa (EWAB).

Beheer en coördinatie van het EWAB-programma berusten bij:

NOVEM

Catharijnesingel 59

3511 GG UTRECHT

Postbus 8242

3503 RE UTRECHT

Telefoon: (030) 239 34 88 (Secretariaat EWAB)

Contactpersoon bij EWAB: drs R.J.G. de Boer

E-mail: r.de.boer@novem.nl

EWAB geeft geen garantie voor de juistheid en/ of volledigheid van gegevens, ontwerpen, constructies, producten of productiemethoden voorkomende of beschreven in dit rapport, noch voor de geschiktheid daarvan voor enige bijzondere toepassing.

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Overname en publicatie van informatie uit dit rapport is alleen toegestaan, op voorwaarde van schriftelijke toestemming auteurs.

Het onderzoek is uitgevoerd door:

naam contractant: Energieonderzoek Centrum Nederland ECN

adres: Westerduinweg 3

postbus: 1

postcode/ woonplaats: 1755 ZG Petten

telefoon: 0224 56 82 46

contactpersoon: A.R. Boersma

datum rapportage: november 2002

looptijd: 1 juli 2001 – 30 juni 2003

Het EWAB-programma wordt uitgevoerd door Novem in opdracht van het ministerie van Economische Zaken.

Abstract

Solid biofuels, as a renewable fuel, are expected to fulfil an important role in Europe. At present no European standards for solid biofuel classification and characterisation are available. To facilitate the use of these fuels, it is considered to be of key importance to develop such standards.

For this purpose a Technical Committee under supervision of the European Committee on Standardization is founded. In this framework the Energy Research Centre of the Netherlands (ECN) has represented the Netherlands in a working group on terminology. As a result of the joint effort of several European experts, a Technical Specification on terminology of solid biofuels is developed.

INHOUD

1.	INLEIDING	4
2.	PROBLEEMSTELLING	4
3.	DOELSTELLING	4
4.	WERKWIJZE	4
5.	UITGEVOERDE AKTIVITEITEN	5
6.	CONCLUSIES	6

1. INLEIDING

De mondiale energievoorziening vindt momenteel grotendeels plaats op basis van fossiele brandstoffen als aardolie, steenkool en aardgas. In verband met de eindigheid van de voorraden van deze brandstoffen en de mogelijke opwarming van de aarde als gevolg van het broeikas-effect door de bij verbranding optredende emissies van koolstofdioxide (CO₂), is er een groeiende interesse voor het gebruik van duurzame energiebronnen zoals biomassa, zonne-energie en windenergie. Van de duurzame energiebronnen kan biomassa (materialen van organische oorsprong en met een korte koolstofcyclus) een interessante brandstof zijn voor het opwekken van energie maar ook als grondstof voor de productie van bijvoorbeeld 'groene' chemicaliën.

2. PROBLEEMSTELLING

Momenteel bestaan er in Europees kader geen normen met betrekking tot classificatie en karakterisering van vaste biobrandstoffen. Het gebrek aan standaarden wordt als één van de belemmeringen gezien voor het grootschalige gebruik van dit type brandstoffen. Dergelijke normen worden als noodzakelijk beschouwd voor de kwaliteitsborging en ontwikkeling van een goede infrastructuur voor de (grensoverschrijdende) handel in vaste biomassa-brandstoffen met als doel de toepassing hiervan in Europa te bevorderen.

3. DOELSTELLING

De doelstelling van het onderhavige project¹ is het leveren van de Nederlandse bijdrage aan de ontwikkeling van het terminologiedocument dat onderdeel uitmaakt van de te ontwikkelen Europese normen voor kwaliteitsborging, classificatie en karakterisering van vaste biobrandstoffen. Dergelijk terminologiedocument, waarin definities en beschrijvingen van essentiële termen voorkomend in de norm worden gegeven, is een vast onderdeel van dit type normen. Gedurende de looptijd van dit project zal een dergelijke norm voor terminologie van vaste biobrandstoffen worden uitgewerkt in een werkgroep bestaande uit Europese biomassa-experts.

4. WERKWIJZE

ECN neemt namens Nederland deel aan de terminologiewerkgroep (naast de terminologie zijn er tevens werkgroepen met betrekking tot kwaliteitsborging, classificatie, chemische en fysische testmethoden van vaste biobrandstoffen) waarbij ECN het werk terugkoppelt met de Nederlandse normcommissie 'Vaste biobrandstoffen' van het Nederlandse Normalisatie Instituut (NEN). De concrete activiteiten houden in:

- het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen van de Europese werkgroep.
- het communiceren met de zogenaamde werkgroepvolgers (het zgn. mirror committee), bestaande uit Nederlandse belanghebbenden en experts (Afvalzorg, TNO-MEP, NOVEM, BRBS, SGS) met betrekking tot de resultaten van de Europese bijeenkomsten. Hieronder

¹ Dit project is een voorzetting van het THERMIE-project (STR-2066-98-GB) 'A concerted action on pre-normative biomass specifications'. Hieruit zijn de twee eerste Europese vergaderingen van de werkgroep gefinancierd.

valt ook het verwerken van de ontvangen commentaren van de werkgroepvolgers op documenten en het in Europese werkgroep inbrengen hiervan.

- het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen van de Nederlandse normcommissie Vaste Biobrandstoffen en het aldaar rapporteren over de ontwikkelingen en behaalde resultaten in de Europese vergaderingen. In de Nederlandse normcommissie zijn vertegenwoordigd de producenten en gebruikers van vaste biobrandstoffen alsmede meetorganisaties, onderzoeksinstituten en de overheid.

De werkzaamheden binnen de Europese werkgroep worden uitgevoerd onder begeleiding van het Europese normalisatie instituut Comité Européen de Normalisation (CEN), volgens de ISO 10241 standaard voor terminologie. Het mandaat van het Technical Committee (CEN/TC) Solid Biofuels, het overkoepelende orgaan van de werkgroepen, beperkt zich tot de zogenaamde 'schone' vaste biobrandstoffen afkomstig van de volgende bronnen:

- producten van land- en bosbouw
- plantaardig afval van land- en bosbouw
- plantaardig afval van de voedings- en genotsmiddelenindustrie
- houtafval, met uitzondering van afval dat gehalogeneerde koolwaterstoffen of zware metalen bevat als gevolg van een behandeling met houtverduurzamingsmiddelen of coatings met in het bijzonder bouw- en sloopafval dat dergelijke behandeling heeft ondergaan
- kurkafval

Het betreft dus zowel materialen specifiek geproduceerd als brandstof alsmede afvalstromen die als brandstof kunnen worden ingezet.

5. UITGEVOERDE AKTIVITEITEN

Binnen het project zijn de volgende vergaderingen van de Europese terminologie-werkgroep bijgewoond:

- 2001: 1/2 oktober, Rome
- 2002: 18/19 maart, Kopenhagen

Daarnaast zijn volgende vergaderingen van de Nederlandse Normcommissie 'Vaste Biobrandstoffen' bijgewoond:

- 2001: 14 september, 10 december
- 2002: 14 maart, 23 mei, 12 september, 11 december
- 2003: 20 maart, 27 mei

De resultaten van de Europese vergaderingen zijn teruggekoppeld met de Nederlandse belanghebbenden in de Normcommissie en via de werkgroepvolgers. De laatste werd het meest actuele werkdocument toegestuurd waarop commentaar kon worden gegeven. De commentaren werden gebundeld en naar de secretaris van de Europese werkgroep gestuurd en vervolgens verwerkt in een nieuw werkdocument voor de volgende vergadering.

Het terminologiedocument (code prCEN/TS 14588) met bijdragen vanuit de verschillende mirror committees uit de verschillende deelnemende Europese landen (Nederland, Duitsland, Zweden, Noorwegen, Finland, Denemarken, Frankrijk, Oostenrijk), de verschillende andere werkgroepen van CEN/TC335 en de Food and Agricultural Organization (FAO) van de Verenigde Naties, is te krijgen bij het NEN in Delft.

De andere werkgroepen zijn nog niet in een dusdanig stadium om de terminologie werkgroep van alle termen te voorzien. Bovendien bleek er aanvullend wetenschappelijk onderzoek noodzakelijk te zijn op het gebied van chemische en fysische testmethoden van vaste biobrandstoffen. Daarom zal het terminologiedocument voorlopig als standaard worden uitgebracht, totdat er redenen zijn om deze te herzien, met name na afloop van het zgn. Bionorm-project waarin het desbetreffende onderzoek plaats zal vinden. Dit document zal daarmee – na goedkeuring door de lokale normcommissies en CEN/TC335 – als een Europese technische afspraak (Technical Specification, TS) gaan dienen en heeft nog niet de status van Europese norm (EN).

6. CONCLUSIES

Het ontwikkelde terminologiedocument is goedgekeurd door de Nederlandse normcommissie. De samenwerking met de verschillende Europese deelnemers in de werkgroep verliep goed. Tijdens de bijeenkomsten werden constructieve discussies gevoerd die uiteindelijk leidden tot een concept document dat sneller dan verwacht gereed is gekomen. Verwacht wordt dat in de loop van 2004 het Bionorm-project wordt afgerond waarna de laatste activiteiten leidend tot de afronding kunnen worden uitgevoerd. Tot die tijd leidt de Europese terminologiewerkgroep van vaste biobrandstoffen een slapend bestaan.